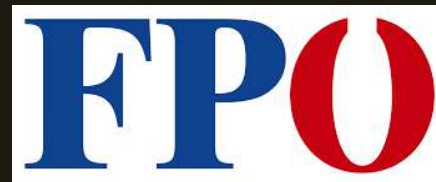

Populisme: oorzaken en gevolgen

Matthijs Rooduijn
Universiteit Utrecht
StukRoodVlees.nl

Inleiding

Inleiding

Wat is populisme?

Ross Perot (VS)

Wat is populisme?

Juan Perón (Argentinië)

Wat is populisme?

Hugo Chávez (Venezuela)

Wat is populisme?

Front National (Frankrijk)

Wat is populisme?

Silvio Berlusconi (Italië)

Wat is populisme?

=

=

Waar komt het succes vandaan?

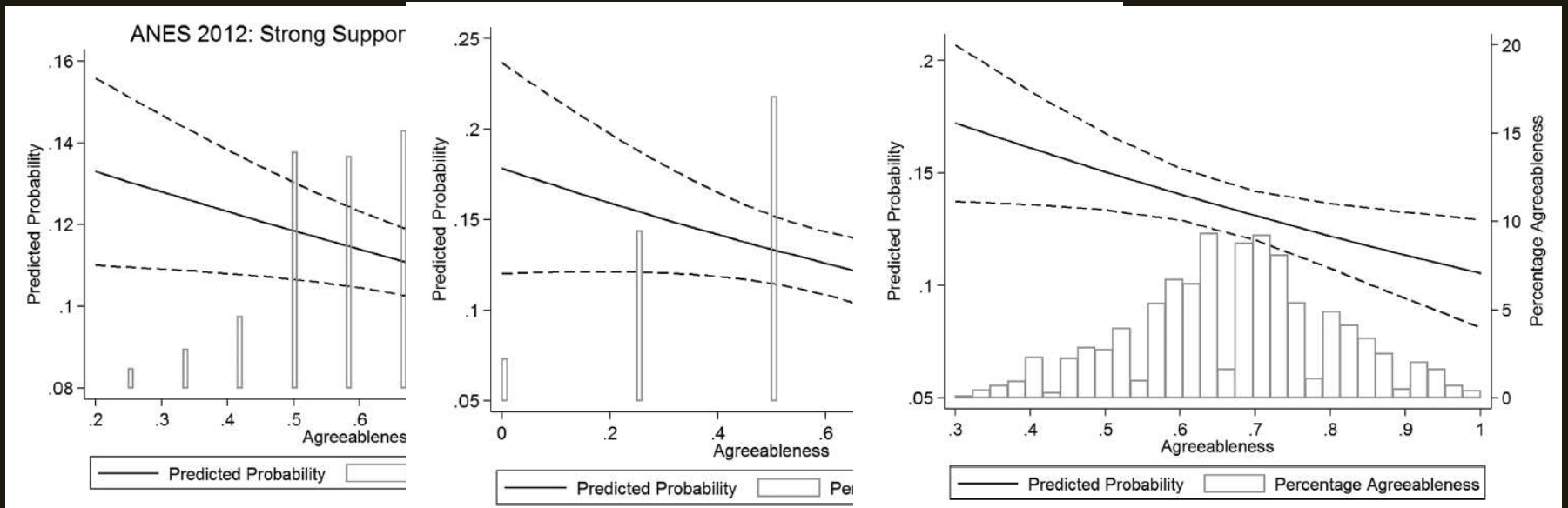
- Individualisering
- Globalisering
- Opstelling middenpartijen
- Opstelling flankpartijen
- Crises

De populistische kiezer

- Persoonlijkheid?

De populistische kiezer

- Studie naar kiezers Tea Party (VS), Die Linke (Duitsland), PVV

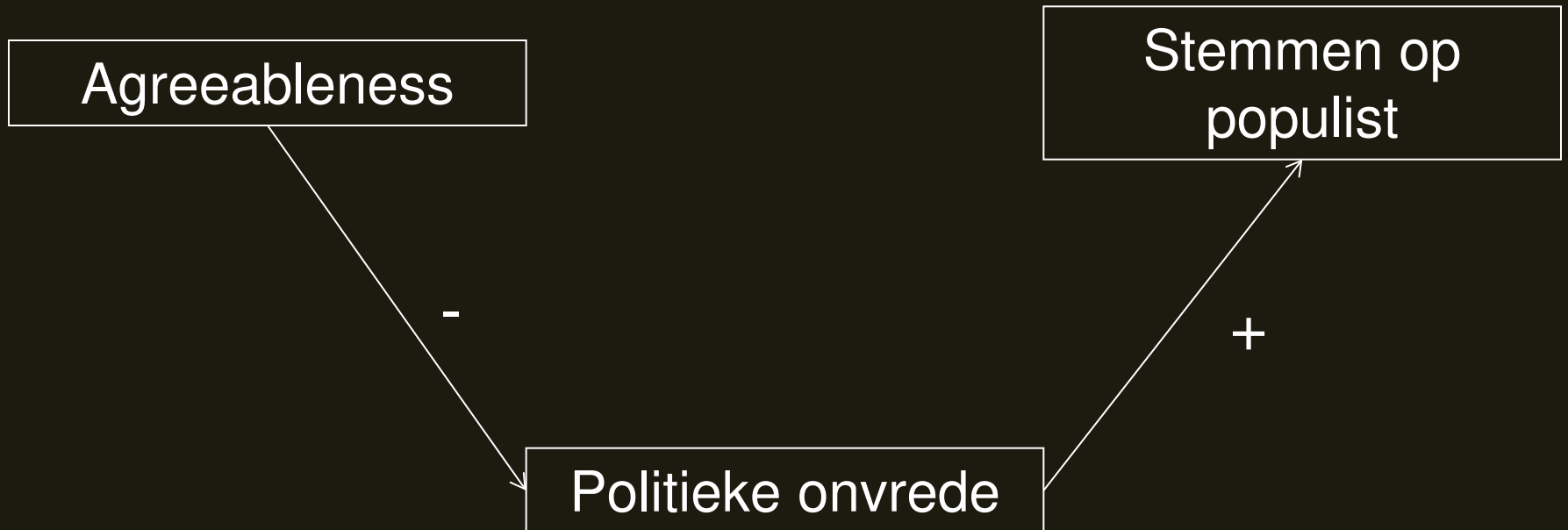
De populistische kiezer

- Persoonlijkheid?
 - Ja: populistische kiezer scoort laag op persoonlijkheidskenmerk “Agreeableness”
- Sociaaleconomische status?
 - Nee: populistische kiezers niet lager opgeleid, geen lagere inkomens, niet vaker werkloos
- Opvattingen?
 - Ja: populistische kiezers sterker ontevreden met de politiek

De populistische kiezer

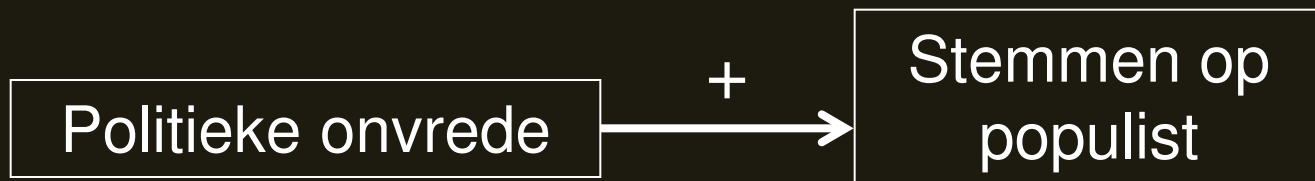

De populistische kiezer

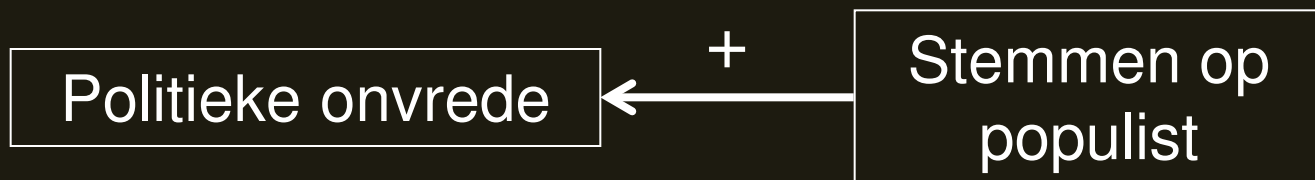

De populistische kiezer

- Politieke onvrede als verklaring voor stemmen op populist

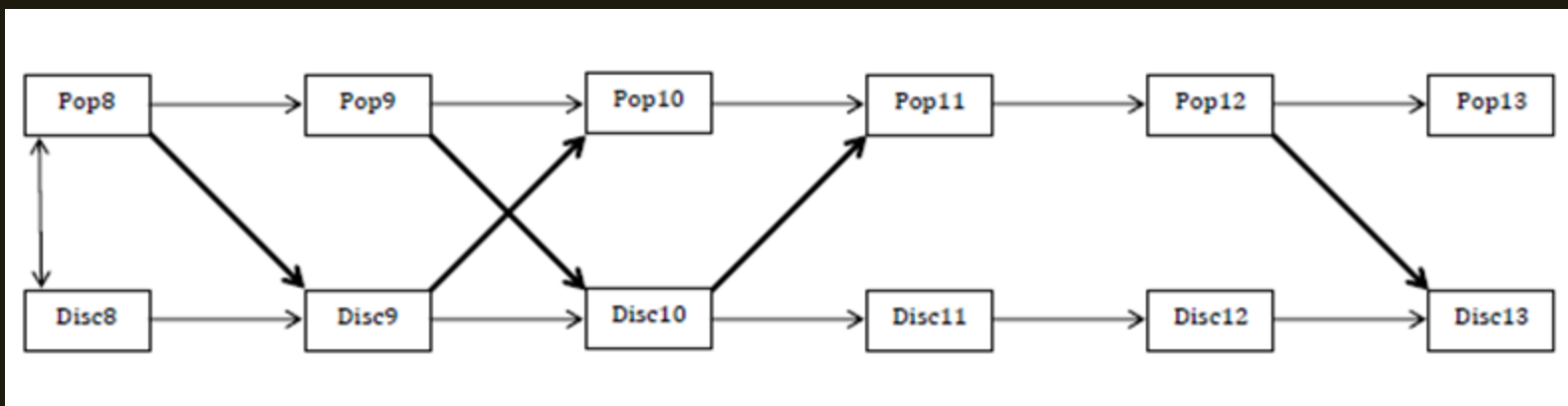

- Maar ook: politieke onvrede als *gevolg* van stemmen op populist

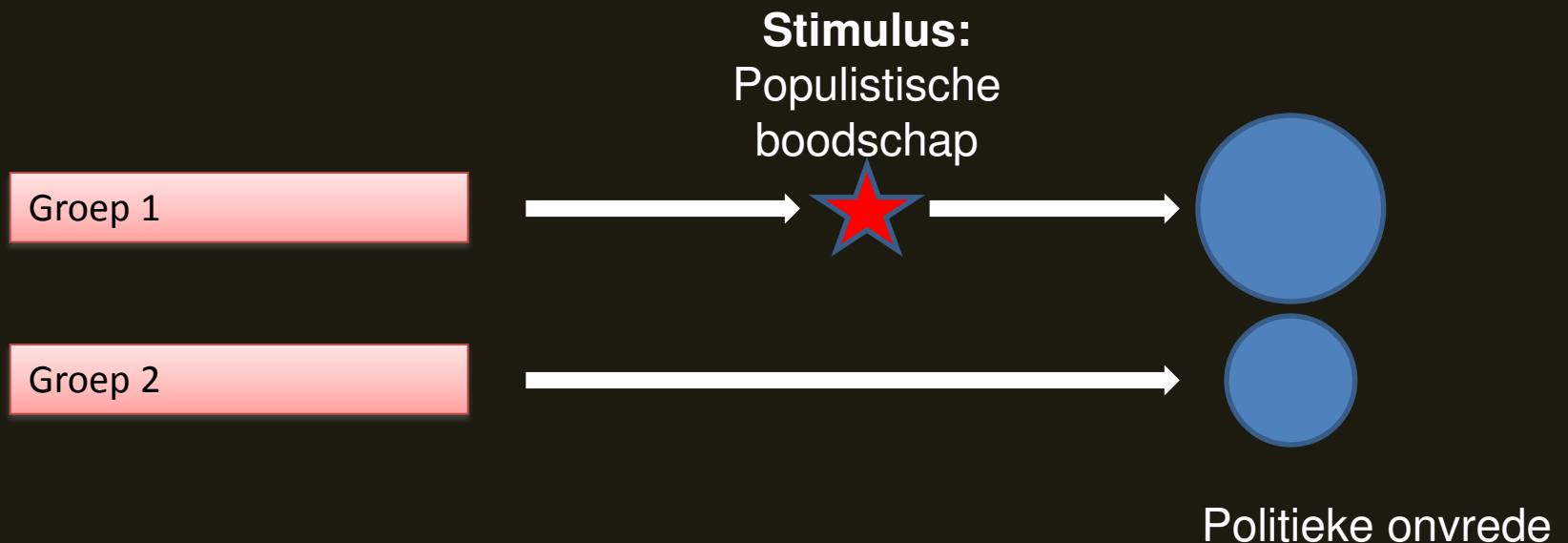
De populistische kiezer

- Longitudinale studie van kiesgedrag in Nederland

De populistische kiezer

- Experiment in Nederland

Een populistische tijdgeest?

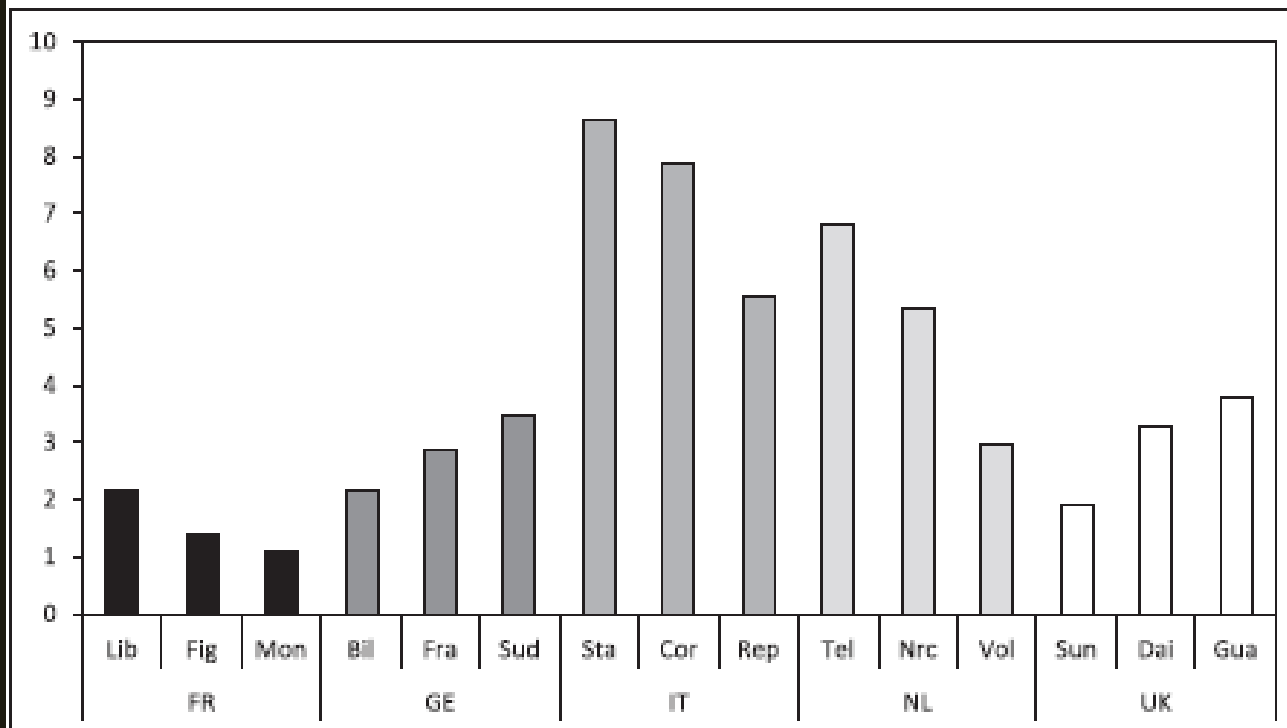

Populisme: een grote impact

- Electoraal succes populisten
- Gevestigde partijen niet vies van vleugje populisme
- Politieke onvrede onder burgers
- Media populistischer geworden

Populisme in de media

Figure 2: Mean Populism Scores per Newspaper

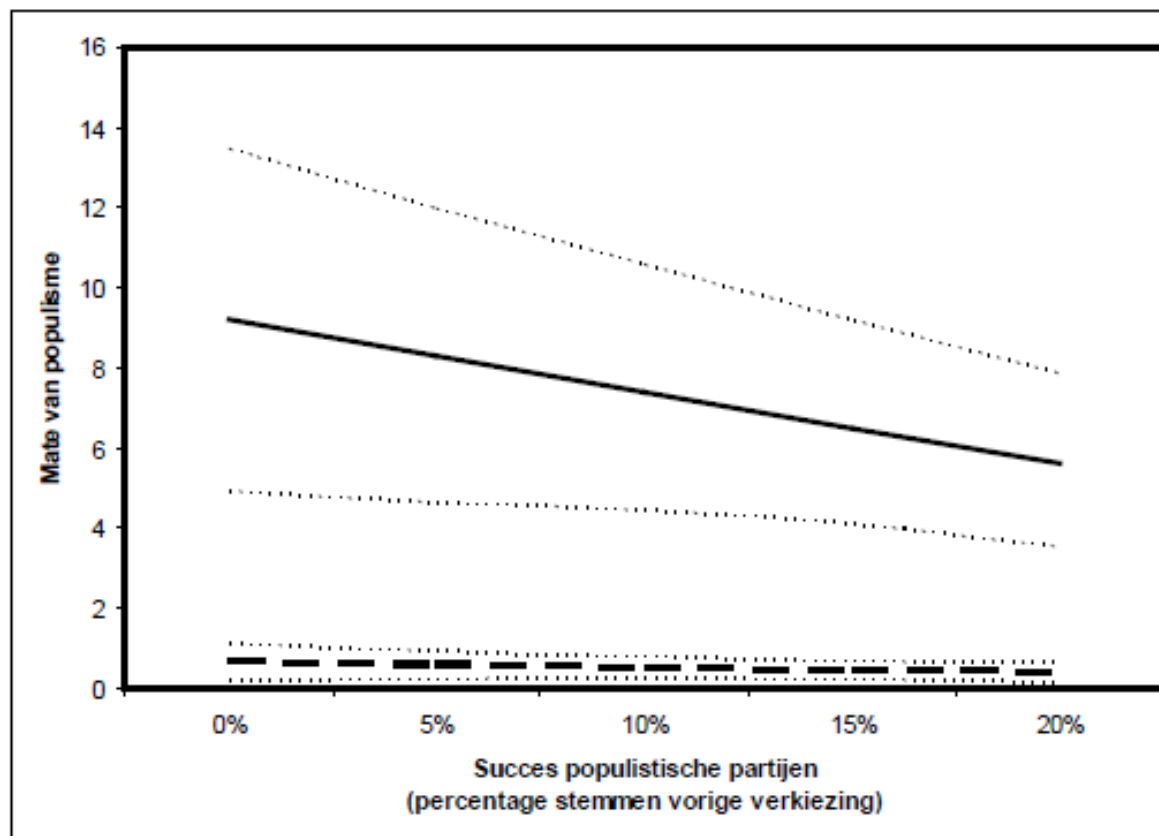
Populisme: niet alomtegenwoordig

- Gevestigde partijen niet populistischer
- Na succes populistische partijen minder populistisch

Populisme en partijen

Figuur 4

Het effect van het succes van populistische partijen

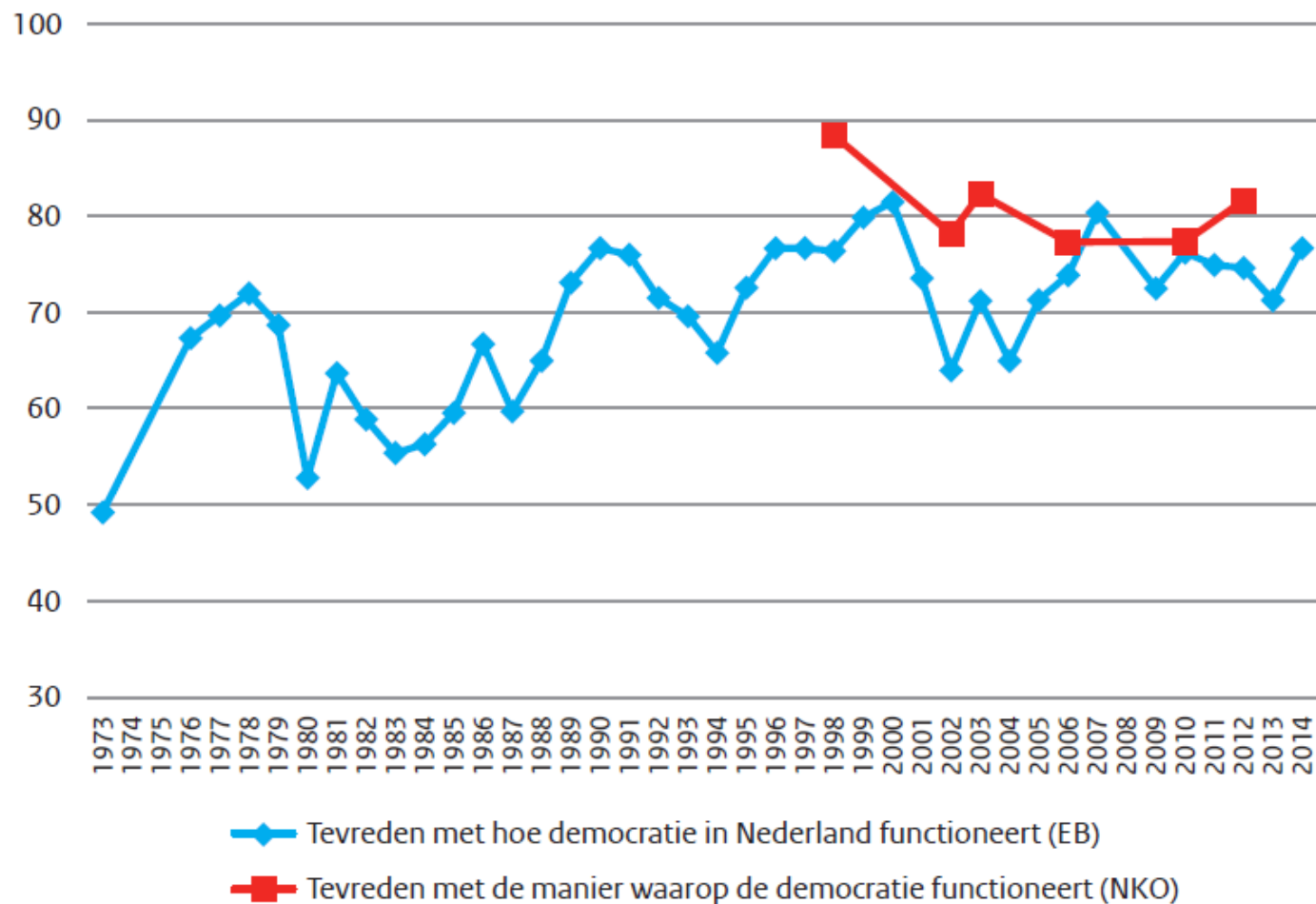
Doorgetrokken lijn: effect voor populistische partijen (met 95% betrouwbaarheidsinterval)

Onderbroken lijn: effect voor gevestigde partijen (met 95% betrouwbaarheidsinterval)

Populisme: niet alomtegenwoordig

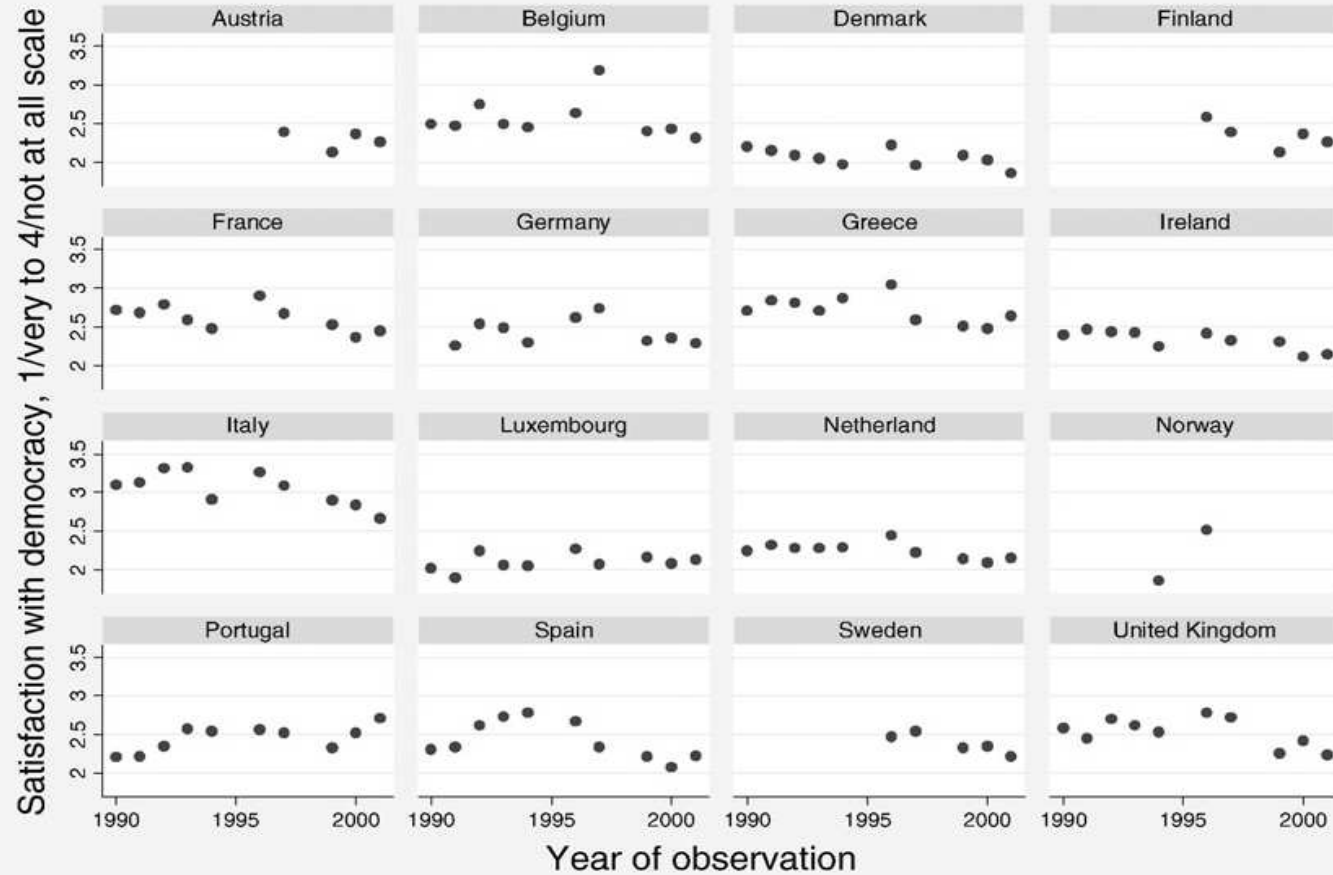
- Gevestigde partijen niet populistischer
- Na succes populistische partijen minder populistisch
- Politieke onvrede onder burgers valt bij nader inzien mee

Politieke onvrede

FIGUUR 1.3 | *Tevreden met de bestaande democratie*¹⁷

Politieke onvrede

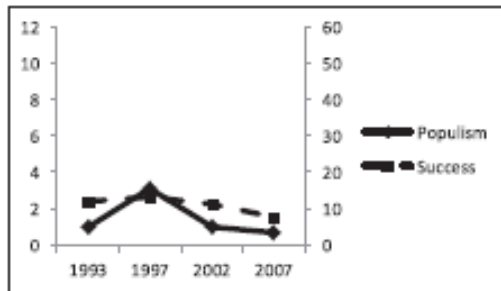
Populisme: niet alomtegenwoordig

- Gevestigde partijen niet populistischer
- Na succes populistische partijen minder populistisch
- Politieke onvrede onder burgers valt bij nader inzien mee
- Populisme in media met pieken en dalen

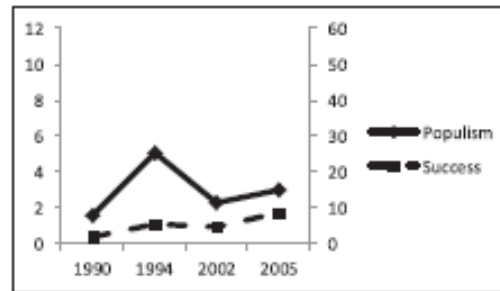
Populisme in de media

Figure 1: Mean Populism Scores (Left Axis) and Success of Populists* (Right Axis) over Time per Country

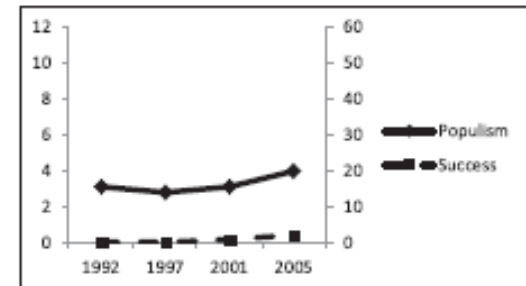
France

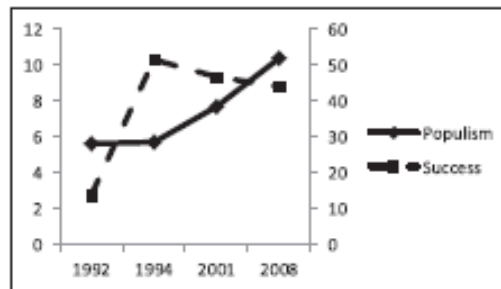
Germany

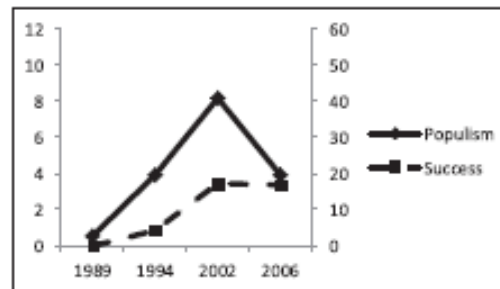
United Kingdom

Italy

Netherlands

*In predicted vote share.

Populisme: niet alomtegenwoordig

- Gevestigde partijen niet populistischer
- Na succes populistische partijen minder populistisch
- Politieke onvrede onder burgers valt bij nader inzien mee
- Populisme in media met pieken en dalen

En nu?

- Nog niet van populisme af
 - Europese integratie
 - Bankiers en bonussen
 - Corruptie
- Gevaar voor democratie?